

Sprawozdanie z realizacji projektu „Kamień Pamięci – Z modlitwą Ojczyźnie 1939–1989”

Grupa sześciorga uczniów klasy II gimnazjum: Mateusz Kulesza, Daniel Brzózko, Paulina Czarkowska, Emilia Kaczyńska, Katarzyna Szepietowska, Marcin Średnicki w styczniu 2015 roku rozpoczęła realizację projektu „Kamień Pamięci – Z modlitwą Ojczyźnie 1939–1989” Bohaterem projektu stał się ks. Adolf Kruszewski proboszcz Parafii Jabłoń Kościelna w latach 1919 – 1970. Ks. Kruszewski urodził się 5 maja 1876 roku w Perkach Bujenkach, zmarł 31 sierpnia 1970 roku w Jabłoni Kościelnej

Od początku pobytu w Jabłoni Kościelnej był ofiarnym, zatroskanym o parafian kapłanem. Ksiądz proboszcz był człowiekiem o bardzo dobrym sercu. Parafianie darzyli go wielkim zaufaniem. Przychodzili do niego ze swoimi problemami. Ksiądz proboszcz pomagał tym, którzy znajdowali się w trudnych warunkach. W chwili wybuchu II wojny światowej, gdy Jabłoń Kościelna znalazła się pod okupacją niemiecką, ks. Kruszewski z narażeniem życia pomagał ukrywać się prześladowanym Żydom. Wspierali go w tym liczni parafianie, którzy mimo grożącej im śmierci z rąk hitlerowców pomagali całym rodzinom żydowskim.

Tytuł projektu: „**Wtedy trudno było być człowiekiem**” zaczerpnięty został z artykułu, który powstał po rozmowie redaktora Borowskiego z ks. Adolfem, opublikowanego w 1955/56 roku w Słowie Powszechnym”. Takich słów użył sam proboszcz Adolf Kruszewski, wspominając po latach ciężkie czasy okupacji niemieckiej.

Ksiądz Adolf Kruszewski był proboszczem Parafii Jabłoń Kościelna 51 lat.

Rozpoczynając prace przygotowawcze do projektu zwróciliśmy się do ks. Andrzeja Łapińskiego z prośbą o udostępnienie Ksiąg Parafialnych. Złożyliśmy wniosek do Instytutu Pamięci Narodowej z prośbą o możliwość zbadania materiałów archiwalnych dotyczących udzielania pomocy Żydom w czasie okupacji hitlerowskiej na terenie Jabłoni Kościelnej. Przeprowadziliśmy również wywiady ze świadkami wydarzeń z czasów II wojny światowej, gdy proboszczem Parafii Jabłoń Kościelna był ks. Adolf Kruszewski.

W związku z tym, że w naszej szkole od ponad 20-stu lat wydawana jest gazetka „Jabłoneczka”, doszliśmy do wniosku, że prezentacja zebranych materiałów w formie czasopisma, które dotrze do rąk wszystkich parafian będzie najlepszą formą przypomnienia osoby ks. Adolfa Kruszewskiego. Nawiązaliśmy współpracę z Urzędem Gminy Nowe Piekuty i uzyskaliśmy zgodę na dołączenie specjalnego wydania „Jabłoneczki” do cyklicznie ukazującego się biuletynu informacyjnego Urzędu Gminy Nowe Piekuty – „Wieści Gminnych”. Jednocześnie postanowiliśmy opublikować gazetkę w wersji elektronicznej na stronie Urzędu Gminy www.nowepiekuty.pl oraz Zespołu Szkół w Jabłoni Kościelnej www.szkołajablon.pl.

Najważniejszą sprawą w realizacji projektu stała się możliwość przypomnienia społeczności lokalnej ks. Adolfa Kruszewskiego. Okazało się, że mimo upływu lat, osoby starsze zachowały księdza w pamięci jako niezwykle oddanego parafianom i wszystkim potrzebującym. Świadkowie, którzy przekazali nam swoje wspomnienia, okazywali nam wiele życzliwości i wyrażali wdzięczność za to, że nasze działania przyczynią się do upowszechnienia - szczególnie wśród ludzi młodych - niezwyklej postaci ks. Kruszewskiego.

Opiekun projektu: Katarzyna Mantur